

Transitievisie Warmte, gemeente Wormerland

De gemeente Wormerland heeft haar Transitievisie Warmte vastgesteld en werkt aan een plan op deze op wijkniveau uit te voeren. Dit doet de gemeente in samenspraak met bestuur, maatschappelijke stakeholders en haar inwoners. Om deze laatste groep actief betrokken te houden is een inwonersconsultatie uitgevoerd. Hierin worden inwoners gevraagd naar hun houding en gedrag rondom verduurzaming en aardgasvrij wonen. In dit rapport leest u wat de inwoners van Wormerland van dit thema vinden.

**71% van de respondenten wil
graag op de hoogte gehouden worden**

Datum
11 augustus 2021

Respondenten
298

In opdracht van
Gemeente Wormerland

In deze rapportage

INHOUDSOPGAVE

Aanleiding onderzoek.....	3
Belangrijkste resultaten	5
1) Deelnemers dragen duurzaamheid hoog in het vaandel	5
2) Bereidheid tot maatregelen, maar kosten vormen obstakel.....	5
3) Kennis aardgasvrij nog niet wijd verspreid	5
4) Geen duidelijke voorkeur individuele of collectieve oplossingen.....	5
Betrokkenheid en vervolg.....	6
Resultaten inwonersconsultatie	8
Onderzoeksverantwoording.....	23

Aanleiding onderzoek

HOOFDSTUK 1

Vervolg Transitievisie Warmte

De Transitievisie Warmte van gemeente Wormerland is op 2 februari 2021 vastgesteld door de gemeenteraad. Na een algemene informatieavond voor inwoners in maart 2021, is de gemeente aan de slag gegaan met verder onderzoek naar de mogelijkheden in verschillende wijken. Onderdeel van dit vervolgonderzoek is het ophalen van de voorkeuren van inwoners bij deze opgave. De gemeente wil graag weten waar inwoners eventueel zelf mee aan de slag willen gaan en in hoeverre zij ervoor open staan aardgasvrij te gaan wonen. In het onderzoek is daarom niet alleen gekeken of inwoners al duurzame maatregelen hebben genomen, maar ook of zij aardgasvrije alternatieven zouden overwegen in de toekomst. Ook is het onderzoek ingezet als communicatiemiddel: aan de hand van de gegeven antwoorden kregen deelnemers verschillende eindpagina's te zien, die hen doorverwezen naar websites met meer informatie. Bijvoorbeeld over de RRE-regeling en het duurzaam bouwloket. Op deze manier informeerde de gemeente haar inwoners, terwijl zij gelijktijdig voorkeuren ophaalde die meegenomen kunnen worden bij vervolgstappen.

298 respondenten

Uiteindelijk hebben de antwoorden van 298 inwoners die deelnamen aan de inwonersconsultatie geleid tot de inzichten die u leest in het tweede deel van dit rapport. De online vragenlijst is onder de aandacht gebracht via online en offline kanalen. Door middel van een huis-aan-huis ansichtkaart via de lokale krant is aan alle huishoudens in de gemeente gevraagd om de vragenlijst in te vullen. Daarnaast is er een online campagne uitgezet via geo-targeting op platforms zoals Facebook en Instagram. Ook heeft de gemeente de vragenlijst onder de aandacht gebracht via haar eigen kanalen en is inwoners uit Wormerland die deel uitmaken van het Citisens-panel gevraagd deel te nemen aan het onderzoek. De combinatie van alle ingezette promotiemiddelen heeft geleid tot respons van 298 inwoners, waarmee de resultaten indicatief zijn voor inwoners van Wormerland. Meer informatie over de onderzoeksmethode en de manier waarop het onderzoek onder de aandacht is gebracht, is te lezen in de onderzoeksverantwoording.

Leeswijzer

Deze rapportage bestaat uit een aantal onderdelen. Allereerst leest u meer over de belangrijkste resultaten die in het onderzoek naar voren zijn gekomen. Vervolgens gaan we in op de betrokkenheid van deelnemers bij het vervolg. Daarna geven we per paragraaf de resultaten van het onderzoek weer¹: houding ten opzichte van duurzaamheid, genomen duurzame maatregelen, kennis en mening over aardgasvrij wonen en voorkeursalternatieven voor de cv-ketel. De eerder genoemde onderzoeksverantwoording is het laatste hoofdstuk van het rapport.

Als separate bijlagen bij deze rapportage ontvangt u drie documenten: (1) de vragenlijst zoals deze is voorgelegd aan deelnemers, (2) een tabellenbestand met daarin per vraag een uitdraai van de uitkomsten en (3) een integrale uitdraai van alle gegeven open antwoorden. In de inwonersconsultatie is een aantal open vragen gesteld. Door respondenten is hier goed gebruik van gemaakt. In deze rapportage benoemen we de meeste genoemde antwoorden. Echter, veel open vragen hebben een grote verscheidenheid aan antwoorden en zijn daardoor de moeite waard om te bekijken.

¹ In verband met de toegankelijkheidseisen die gesteld worden aan overheidsdocumenten, worden in dit rapport alle figuren gevolgd door een tabel. Screenreaders zien de figuur als decoratief, maar kunnen de tabel en daarmee de uitkomsten op de vraag lezen.

Belangrijkste resultaten

HOOFDSTUK 2

1) Deelnemers dragen duurzaamheid hoog in het vaandel

Deelnemers maken zich in vergelijkbare zorgen mate om de verandering van het klimaat als Nederlanders in het algemeen (SCP, 2020). Deze zorgen om het klimaat houden verband met hoeveel belang zij hechten aan het maken van duurzame keuzes in hun leven.

2) Bereidheid tot maatregelen, maar kosten vormen obstakel

Maatregelen die al vaak zijn genomen door deelnemers met een koopwoning, zijn het plaatsen van zonnepanelen en/of het isoleren van de woning. Deelnemers hebben vaak één of meerdere maatregelen genomen. Vooral om energiekosten te besparen, maar ook omdat dit beter is voor het milieu. Wel is er voor het nemen van meer maatregelen grote behoefte aan (financiële) ondersteuning vanuit de gemeente of de overheid. Zo zijn deelnemers op zoek naar een vergoeding voor (een deel) van de kosten, maar ook naar projecten om bij aan te sluiten en persoonlijk advies voor hun situatie.

3) Kennis aardgasvrij nog niet wijd verspreid

Deelnemers zijn niet allemaal bekend met de plannen van de gemeente om van het aardgas af te gaan. 40% heeft er zelfs nog nooit van gehoord, hoewel twee derde wel van mening is dat de gemeente er een rol in heeft te spelen. Er is dus ruimte voor de gemeente om inwoners hier actief over te informeren en in mee te nemen. Bijvoorbeeld door inwoners voor te leggen welke stappen zij de komende jaren al kunnen nemen. Een flinke groep deelnemers geeft aan hier nog geen idee van te hebben.

4) Geen duidelijke voorkeur individuele of collectieve oplossingen

Er zijn twee voorkeuren zichtbaar onder deelnemers met betrekking tot aardgasvrije alternatieven. Eén groep bestaat uit inwoners die graag zelf oplossingen zoeken en de regie in handen willen houden in de warmtetransitie. Deze groep geeft de voorkeur aan individuele oplossingen, zoals een elektrische ketel of een (hybride) warmtepomp. Hier tegenover staan deelnemers die liever een collectieve oplossing zien, vooral met het oog op de verdeling van de kosten.

Betrokkenheid en vervolg

HOOFDSTUK 3

Startpunt van betrokkenheid

Citizens is van mening dat elk contactmoment met inwoners kan worden gebruikt als startpunt voor verdere participatie. In de inwonersconsultatie is daarom op verschillende onderdelen aan deelnemers gevraagd of zij betrokken willen blijven of verdere informatie willen ontvangen van de gemeente. In totaal heeft 89% van de deelnemers aan het onderzoek aangegeven op één of meerdere manieren betrokken te willen blijven. Hieronder staan de verschillende manieren waarop zij betrokken willen blijven:

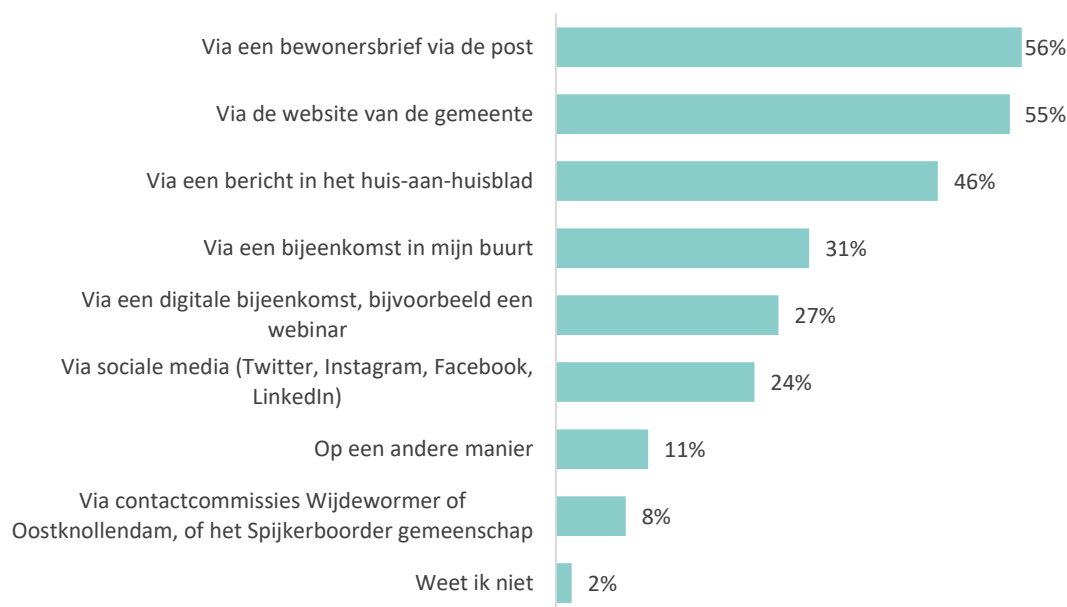
- 203 inwoners willen op de hoogte blijven van de resultaten van het onderzoek
- 218 inwoners willen op de hoogte gehouden worden over vervolgstappen die de gemeente neemt in dit traject
- 61 inwoners willen meepraten of meedoen bij het vervolg
- 56 inwoners zoeken graag zelf naar alternatieven voor duurzaam verwarmen
- 43 inwoners komen graag in contact met de gemeente voor persoonlijk advies over het duurzaam verwarmen van hun woning

De motivatie van deelnemers om betrokken te blijven bij de warmtetransitie in gemeente Wormerland is divers. Enerzijds komt het voort uit de urgentie die zij zien bij het onderwerp: deelnemers geven aan graag een steentje bij te dragen aan een duurzamere wereld en zien het belang van de warmtetransitie voor de toekomst. Daarnaast geven deelnemers aan dat zij graag op de hoogte blijven om niet onverwachts voor hoge kosten te staan of zaken opgedrongen te krijgen. Deelnemers die niet betrokken willen blijven geven vaak aan dat zij liever hun eigen pad trekken of nog even willen afwachten. Ook leeftijd speelt hierbij een rol: ouderen zien de warmtetransitie als iets voor de volgende generatie.

Deelnemers die aangeven dat zij op de hoogte gehouden willen worden over het vervolg is gevraagd op welke manier zij deze informatie willen ontvangen. Daarbij is een voorkeur zichtbaar voor persoonlijke communicatie via een bewonersbrief per post, maar ook de website van de gemeente en een bericht in het huis-aan-huis blad worden vaak gekozen. Deelnemers die graag meepraten over het vervolg doen dit het liefst via een fysieke bijeenkomst of een klankbordgroep. Sociale media wordt het minst vaak gekozen.

Deelnemers die aangaven graag mee te praten via een dorpsraad of contactcommissie waren voornamelijk woonachtig in de buurten Neck en Oostknollendam.

Op welke manier wilt u informatie ontvangen over duurzaam verwarmen in de gemeente? (n=202, alleen deelnemers die op de hoogte willen blijven) *meerkeuze*

<i>Via een bewonersbrief via de post</i>	<i>56%</i>
<i>Via de website van de gemeente</i>	<i>55%</i>
<i>Via een bericht in het huis-aan-huisblad</i>	<i>46%</i>
<i>Via een bijeenkomst in mijn buurt</i>	<i>31%</i>
<i>Via een digitale bijeenkomst, bijvoorbeeld een webinar</i>	<i>27%</i>
<i>Via sociale media (Twitter, Instagram, Facebook, LinkedIn)</i>	<i>24%</i>
<i>Op een andere manier</i>	<i>11%</i>
<i>Via contactcommissies Wijdewormer of Oostknollendam, of het Spijkerboorder gemeenschap</i>	<i>8%</i>
<i>Weet ik niet</i>	<i>2%</i>

Resultaten

inwonersconsultatie

HOOFDSTUK 4

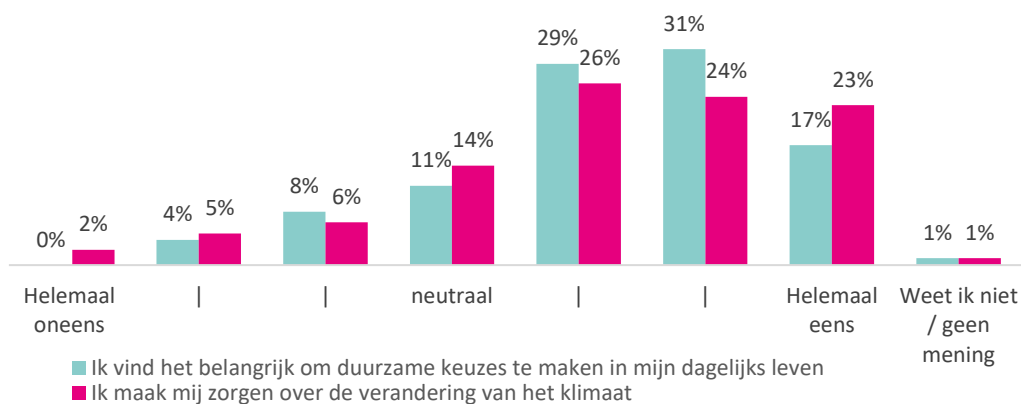
Op de volgende pagina's vindt u de uitkomsten van de inwonersconsultatie. Vanwege routing in de vragenlijst is niet iedere vraag gesteld aan alle deelnemers. Per vraag staan dan ook verschillende aantallen invullers genoemd en is, indien van toepassing, aangegeven aan welke groep de vraag is gesteld. Daarnaast zijn de antwoordcategorieën 'weet ik niet' of 'niet van toepassing' alleen meegenomen in de figuren indien deze extra inzicht bieden. Door afronding kan het zijn dat de weergegeven percentages per vraag niet altijd tot precies 100% optellen.

Houding ten opzichte van duurzaamheid

Aan het begin van het onderzoek is door middel van een tweetal vragen gepeild hoe belangrijk deelnemers duurzaamheid vinden en hoe zij aankijken tegen klimaatverandering. Hieruit blijkt dat deelnemers duurzaamheid en het milieu belangrijk vinden. Driekwart (77%) geeft aan het belangrijk te vinden duurzame keuzes te maken in hun dagelijks leven. Een vergelijkbare groep (73%) geeft daarnaast aan zich zorgen te maken over de verandering van het klimaat. Deze percentages zijn vergelijkbaar met de uitkomsten uit andere onderzoeken, bijvoorbeeld het SCP onderzoek uit 2020, Klimaatbeleid en samenleving. Deze twee vragen houden ook onderling verband: deelnemers die zich zorgen maken over klimaatverandering geven ook vaker aan het belangrijk te vinden duurzame keuzes te maken. Daarnaast zijn de uitkomsten in lijn met landelijk onderzoek. Uit het hiervoor genoemde onderzoek door de SCP uit 2020 kwam naar voren dat 76% van de Nederlanders zich zorgen maakt over de verandering van het klimaat, ten opzichte van 19% die zich geen zorgen maakt. ²

² SCP (2020). *Klimaatbeleid en de samenleving*.

Ik vind het belangrijk om duurzame keuzes te maken in mijn dagelijks leven / Ik maak mij zorgen over de verandering van het klimaat (n=298) stelling

<i>Helemaal oneens</i>	0%
	4%
	8%
<i>neutraal</i>	11%
	29%
	31%
<i>Helemaal eens</i>	17%
<i>Weet ik niet / geen mening</i>	1%

<i>Helemaal oneens</i>	2%
	5%
	6%
<i>neutraal</i>	14%
	26%
	24%
<i>Helemaal eens</i>	23%
<i>Weet ik niet / geen mening</i>	1%

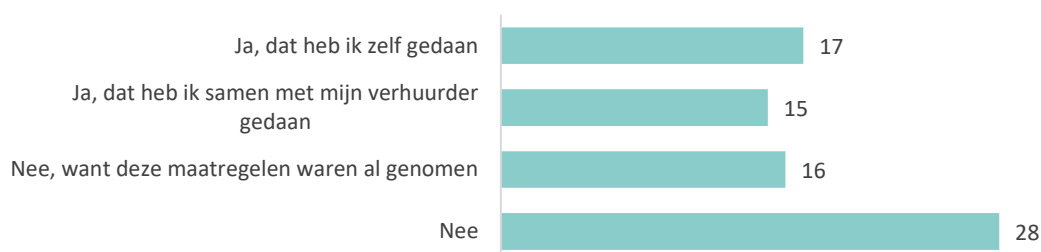
Duurzame maatregelen

Deelnemers is gevraagd naar duurzame maatregelen die zij genomen hebben in hun huidige woning. Daarnaast is gevraagd of en welke maatregelen zij in de toekomst bereid zijn te nemen, en welke ondersteuning ze daarbij wensen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen deelnemers die wonen in huur- en koopwoningen.

Huurwoningen

68 deelnemers (23%) geven aan te wonen in een (sociale) huurwoning. Deze groep is gevraagd of zij maatregelen hebben genomen om hun huurwoning duurzamer te maken. Daarvoor kregen ze de volgende toelichting te zien: *'U kunt als huurder maatregelen nemen om uw huurwoning duurzamer te maken. Denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van tochtstrippen, een slimme thermostaat of elektrisch koken. U kunt hiermee geld besparen, omdat u minder energie of aardgas verbruikt.'* Een derde geeft aan duurzame maatregelen te hebben genomen, al dan niet samen met hun verhuurder. Het meest genoemd hierbij is de overstap op elektrisch koken of het beter isoleren van de woning. Een relatief veel genomen maatregel samen met de verhuurder is het plaatsen van zonnepanelen. Gezien het aantal invullers zijn deze resultaten echter indicatief.

Heeft u zelf zulke maatregelen genomen? (n=68, alleen huurders) *meerkeuze*

<i>Ja, dat heb ik zelf gedaan</i>	17
<i>Ja, dat heb ik samen met mijn verhuurder gedaan</i>	15
<i>Nee, want deze maatregelen waren al genomen</i>	16
<i>Nee</i>	28

De groep huurders waarvan de woning nog niet verduurzaamd is, is vervolgens gevraagd of zij bereid zijn (meer) maatregelen te nemen. Hier komt naar voren dat de meesten dit de

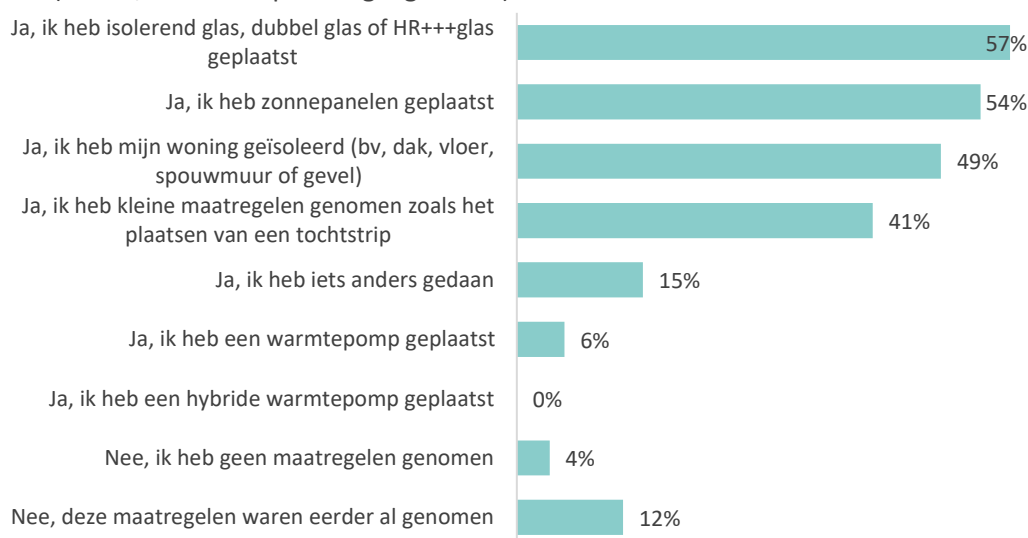

taak van de verhuurder vinden. Zij zijn zelf bereid om kleine maatregelen te nemen, maar wanneer de ingrepen groter worden wordt vooral naar de verhuurder gekeken. Wel is een kleine groep bereid deze maatregelen op zijn minst samen met de verhuurder te nemen. Uit de toelichting blijkt dat huurders voornamelijk geholpen zijn met beter overleg met hun verhuurder. Daarnaast ziet een aantal huurders het beter isoleren van de woning als een logische stap, en ook het plaatsen van groen dak op bergingen wordt genoemd.

Koopwoningen

Deelnemers die aangeven woonachtig te zijn in een koopwoning (al dan niet met VVE) is gevraagd welke maatregelen zij in de afgelopen jaren hebben genomen om hun woning energiezuiniger te maken (n=230). De meest genomen maatregel is het plaatsen van isolerende beglazing (57%). Daarnaast heeft de meerderheid (54%) in de afgelopen jaren zonnepanelen geplaatst op de woning. Deze maatregelen werden vaak samen genomen. De warmtepomp lijkt een minder populaire maatregel te zijn, 13 inwoners geven aan deze te hebben geplaatst. Uit de open antwoorden blijkt daarnaast dat deelnemers ook overstappen op ledlampen, elektrisch koken of een zonneboiler hebben. Tot slot geeft één op de tien deelnemers aan dat de maatregelen al eerder waren genomen in hun woning. Het relatief lage percentage dat geen maatregelen heeft genomen (4%) komt voornamelijk doordat deelnemers vaak kleine maatregelen hebben genomen die zij niet altijd combineren met grotere veranderingen aan hun woning.

Heeft u in de afgelopen jaren maatregelen genomen om uw woning energiezuiniger te maken? (n=230, alleen koopwoning eigenaren) *meerkeuze*

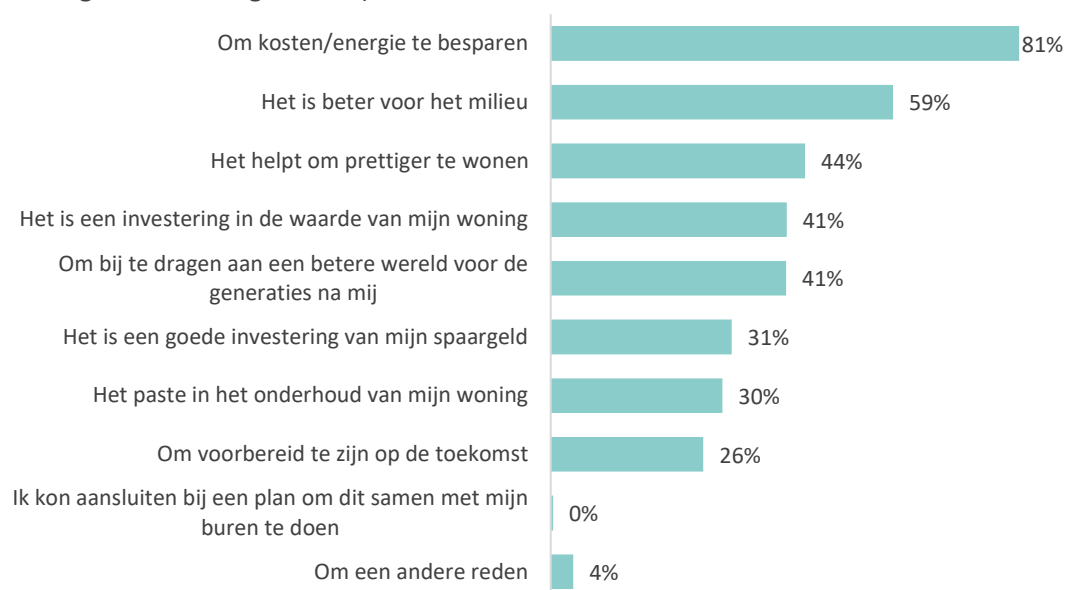

<i>Ja, ik heb isolerend glas, dubbel glas of HR+++glas geplaatst</i>	<i>57%</i>
<i>Ja, ik heb zonnepanelen geplaatst</i>	<i>54%</i>
<i>Ja, ik heb mijn woning geïsoleerd (bv, dak, vloer, spouwmuur of gevel)</i>	<i>49%</i>
<i>Ja, ik heb kleine maatregelen genomen zoals het plaatsen van een tochtstrip</i>	<i>41%</i>
<i>Ja, ik heb iets anders gedaan</i>	<i>15%</i>
<i>Ja, ik heb een warmtepomp geplaatst</i>	<i>6%</i>
<i>Ja, ik heb een hybride warmtepomp geplaatst</i>	<i>0%</i>
<i>Nee, ik heb geen maatregelen genomen</i>	<i>4%</i>
<i>Nee, deze maatregelen waren eerder al genomen</i>	<i>12%</i>

De voornaamste reden voor het nemen van duurzame maatregelen is het besparen van kosten of energie (81%). Daarnaast geeft 59% aan maatregelen te nemen om het milieu te ontzien, of om bij te dragen aan een betere wereld voor volgende generaties (41%). Deze antwoorden hebben ook onderlinge samenhang: deelnemers die graag bijdragen aan een betere wereld geven ook aan het milieu te willen ontzien. En deelnemers die maatregelen een goede investering van hun spaargeld vinden, geven ook vaker aan dat het goed is voor het milieu.

Ook het vergroten van het woongenot en het investeren in de waarde van de woning worden vaak genoemd (respectievelijk 44% en 41%). Het aansluiten bij plannen van anderen wordt slechts door één deelnemer genoemd als reden om maatregelen te nemen. Deelnemers die (nog) geen maatregelen hebben genomen (n=9) geven aan dat voornamelijk de hoge kosten hen tegenhoudt, maar ook de werkzaamheden en aanpassingen in hun woning zijn zaken waar deelnemers tegenop kijken.

Waarom heeft u deze maatregelen genomen? (n=193, alleen koopwoning eigenaren die maatregelen hebben genomen) *meerkeuze*

<i>Om kosten/energie te besparen</i>	<i>81%</i>
<i>Het is beter voor het milieu</i>	<i>59%</i>
<i>Het helpt om prettiger te wonen</i>	<i>44%</i>
<i>Het is een investering in de waarde van mijn woning</i>	<i>41%</i>
<i>Om bij te dragen aan een betere wereld voor de generaties na mij</i>	<i>41%</i>
<i>Het is een goede investering van mijn spaargeld</i>	<i>31%</i>
<i>Het paste in het onderhoud van mijn woning</i>	<i>30%</i>
<i>Om voorbereid te zijn op de toekomst</i>	<i>26%</i>
<i>Ik kon aansluiten bij een plan om dit samen met mijn burens te doen</i>	<i>0%</i>
<i>Om een andere reden</i>	<i>4%</i>

Toekomst plannen

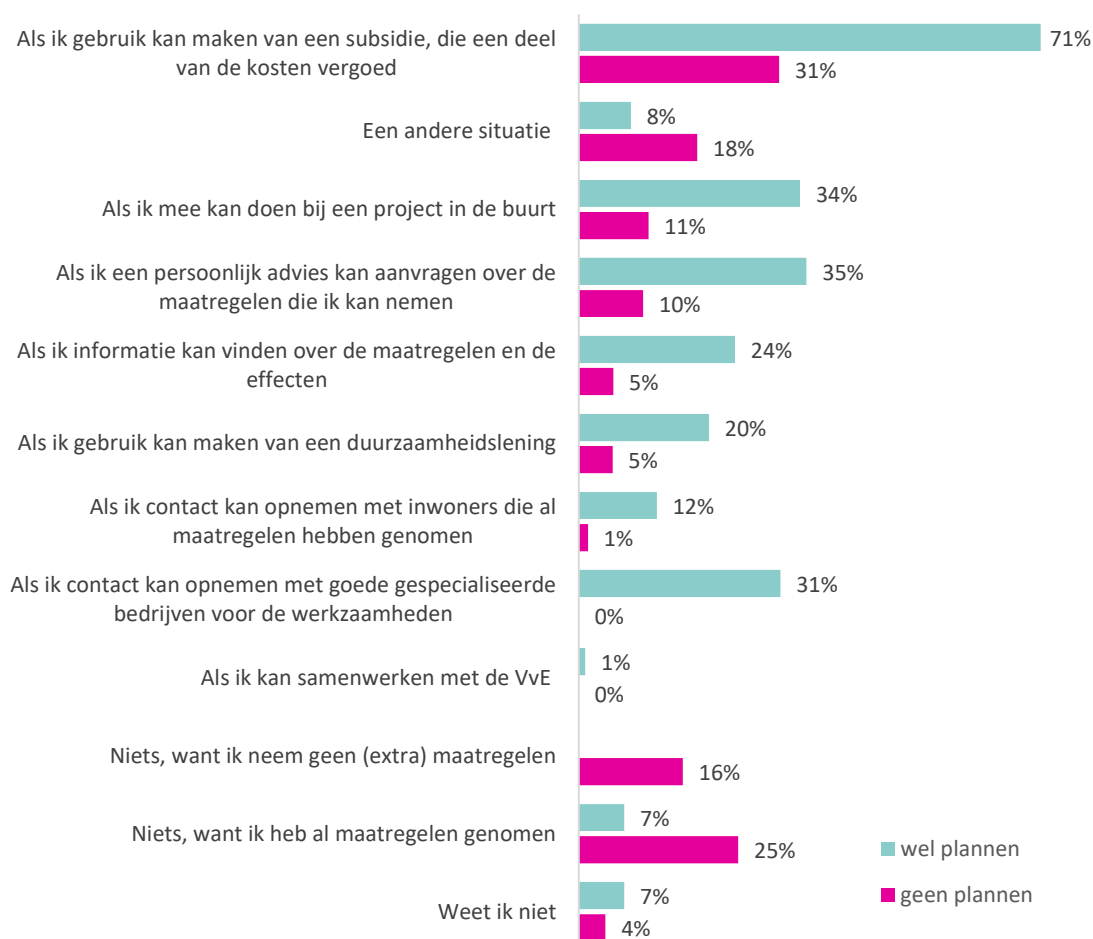
Deelnemers die hun woning nog niet volledig hebben verduurzaamd, is gevraagd of zij plannen hebben voor (meer) energiezuinige maatregelen. De helft geeft aan geen plannen te hebben (43%) of dit nog niet te weten (9%). De overige deelnemers zijn vooral van plan om bijvoorbeeld over te stappen op elektrisch koken, willen minder stroom gaan

verbruiken of een sedumdak aanleggen(14%). 13% is daarnaast van plan de woning te laten isoleren.

Aan alle deelnemers, met én zonder plannen, is gevraagd wat hun zou helpen om meer of andere maatregelen te nemen. Beide groepen geven aan voornamelijk gebruik te willen maken van een subsidie om de kosten te dekken. Vooral voor deelnemers met plannen zijn er veel manieren om hen te helpen meer duurzame maatregelen te nemen. Bijvoorbeeld het geven van persoonlijk advies, projecten bieden om bij aan te sluiten of contact leggen met bedrijven die de werkzaamheden kunnen uitvoeren. Deelnemers zonder plannen geven (begrijpelijkerwijs) vaker aan nergens behoefte aan te hebben omdat maatregelen al genomen zijn, of omdat zij deze niet gaan nemen.

Wanneer zou u wel (meer) maatregelen nemen? (n=88, koopwoning eigenaren zonder plannen) / **Wat zou u helpen bij het nemen van deze of andere maatregelen?** (n=96, koopwoning eigenaren met plannen) *meerkeuze*

	wel plannen	geen plannen
<i>Als ik gebruik kan maken van een subsidie, die een deel van de kosten vergoed</i>	71%	31%
<i>Een andere situatie</i>	8%	18%
<i>Als ik mee kan doen bij een project in de buurt</i>	34%	11%
<i>Als ik een persoonlijk advies kan aanvragen over de maatregelen die ik kan nemen</i>	35%	10%
<i>Als ik informatie kan vinden over de maatregelen en de effecten</i>	24%	5%
<i>Als ik gebruik kan maken van een duurzaamheidslening</i>	20%	5%
<i>Als ik contact kan opnemen met inwoners die al maatregelen hebben genomen</i>	12%	1%
<i>Als ik contact kan opnemen met goede gespecialiseerde bedrijven voor de werkzaamheden</i>	31%	0%
<i>Als ik kan samenwerken met de VvE</i>	1%	0%
<i>Niets, want ik neem geen (extra) maatregelen</i>	-	16%
<i>Niets, want ik heb al maatregelen genomen</i>	7%	25%
<i>Weet ik niet</i>	7%	4%

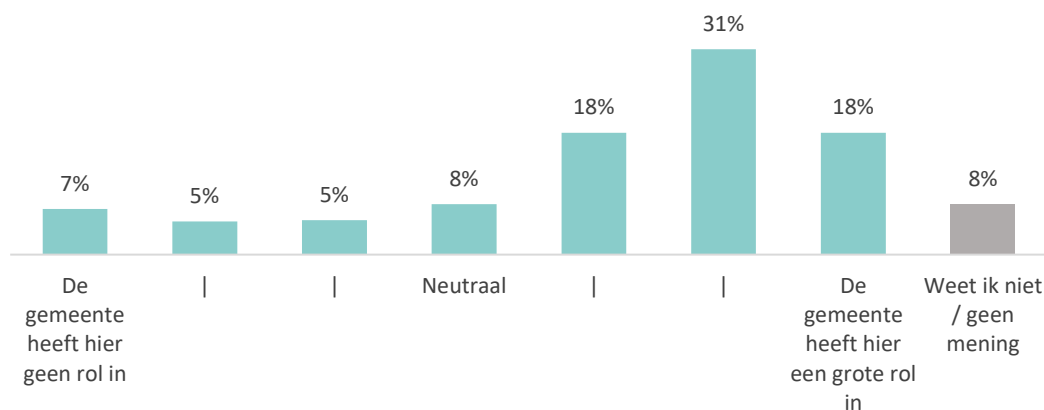
Aardgasvrij wonen

Deelnemers is gevraagd in hoeverre zij bekend zijn met de plannen rondom aardgasvrij wonen in de gemeente Wormerland. Ruim één derde (37%) van de deelnemers geeft aan te weten wat deze plannen inhouden. Een kwart (22%) heeft wel gehoord van de plannen, maar weet niet wat er in staat. Deze groep geeft aan dat ze er informatie over hebben gekregen via kranten en lokale media. Ook sociale media en nieuwsbrieven zijn manieren waarop deelnemers over de aardgasvrijplannen hebben gehoord. Tot slot is er een groep deelnemers (40%) die nog niet eerder iets heeft gehoord over de plannen rondom aardgasvrij wonen in de gemeente Wormerland.

De rol van de gemeente

Deelnemers zien een (grote) rol voor de gemeente weggelegd bij het aardgasvrij maken van woningen. Ruim twee derde van de deelnemers (68%) geeft aan een rol voor de gemeente te zien, ten opzichte van 17% die deze rol niet of minder ziet. Bij een aantal open vragen komt naar voren dat deelnemers onder andere op zoek zijn naar duidelijke informatie over de gekozen koers van de gemeente.

Hoe ziet u de rol van de gemeente in het aardgasvrij maken van woningen? (n=298) Slider

<i>De gemeente heeft hier geen rol in</i>	7%
/	5%
/	5%
<i>Neutraal</i>	8%
/	18%
/	31%
<i>De gemeente heeft hier een grote rol in</i>	18%
<i>Weet ik niet / geen mening</i>	8%

Zorgen

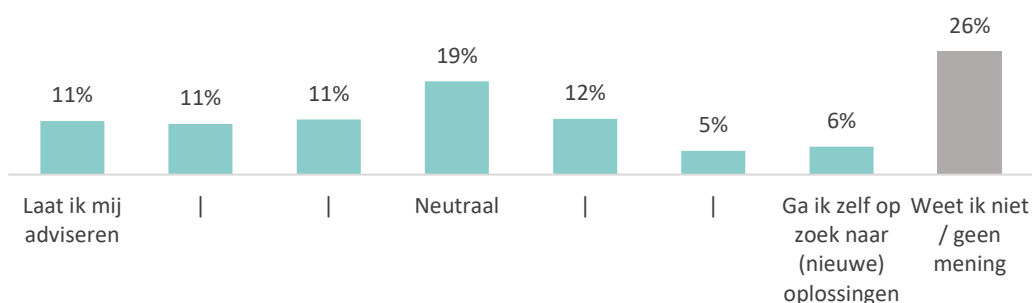
De meerderheid van de deelnemers (54%) geeft aan zich zorgen te maken over wat de plannen voor aardgasvrij wonen voor hen betekenen. Ruim een kwart (27%) maakt zich echter niet of weinig zorgen. 12% van de deelnemers geeft aan hier neutraal in te staan. Aan deelnemers die zich zorgen maken over de plannen is middels een open vraag gevraagd wat de gemeente kan doen om deze zorgen weg te nemen of te verminderen. Deelnemers geven aan dat zij graag zouden zien dat aardgas voorlopig beschikbaar blijft als verwarmingsmiddel, bijvoorbeeld als back-up. Daarnaast zou de beschikbaarheid van aanvullende subsidies of vergoedingen helpen om zorgen weg te nemen en de transitie betaalbaarder te maken. Ook duidelijke communicatie en een plan van aanpak vanuit de gemeente zou helpen tegen de zorgen. Tot slot geven deelnemers aan zich zorgen te maken over de duurzaamheid van de alternatieven voor de cv-ketel, en wacht een deel dan ook liever af tot hier meer duidelijkheid over is.

Stappen naar aardgasvrij

Wanneer het concreet gaat om het aardgasvrij maken van hun woning, hebben deelnemers een lichte voorkeur voor het ontvangen van advies (33%). Eén op de vijf (22%) gaat echter liever zelf op zoek naar (nieuwe) oplossingen. Daarnaast geeft een kwart (26%) aan nog niet te weten wat hun voorkeur heeft. Hierbij is een verband te zien met een vervolgvraag naar voorkeuren voor individuele of collectieve oplossingen. Inwoners die graag zelf nieuwe oplossingen zoeken, geven vaker aan een voorkeur te hebben voor individuele oplossingen, terwijl inwoners die zich liever laten adviseren vaker een voorkeur voor collectieve oplossingen uitspreken.

Voor het aardgasvrij maken van mijn woning... (n=298) stelling

<i>Laat ik mij adviseren</i>	11%
	11%
	11%
<i>Neutraal</i>	19%
	12%
	5%
<i>Ga ik zelf op zoek naar (nieuwe) oplossingen</i>	6%
<i>Weet ik niet / geen mening</i>	26%

Bij het nemen van de eerste stappen om de woning in de toekomst zonder aardgas te verwarmen, laat het kennisniveau van deelnemers grote verschillen zien. Een derde (35%) geeft aan nog niet goed te weten wat er aangepast moet worden in hun woning om deze zonder aardgas te kunnen verwarmen. Een vergelijkbare groep (38%) geeft aan dit wel in enige mate te weten. Hierbij is een verband zichtbaar met de mate van zorgen: deelnemers die nog niet weten welke stappen zij moeten zetten, maken zich ook meer zorgen.

Deelnemers die aangeven nog niet goed te weten welke stappen zij kunnen nemen hebben daarnaast onderstaande tekst te zien gekregen om hen op weg te helpen:

"Voor veel woningen in Nederland geldt dat ze op dit moment nog niet zonder aardgas verwarmd kunnen worden. Hiervoor moet de woning vaak eerst beter worden geïsoleerd, bijvoorbeeld door het isoleren van het dak of het installeren van isolerend glas. Naast het transitie klaar maken van de woning levert dit ook meteen een lagere energierekening op. Ook kunnen huiseigenaren zonnepanelen plaatsen, om zo de energie die wordt verbruikt zo duurzaam mogelijk te maken.

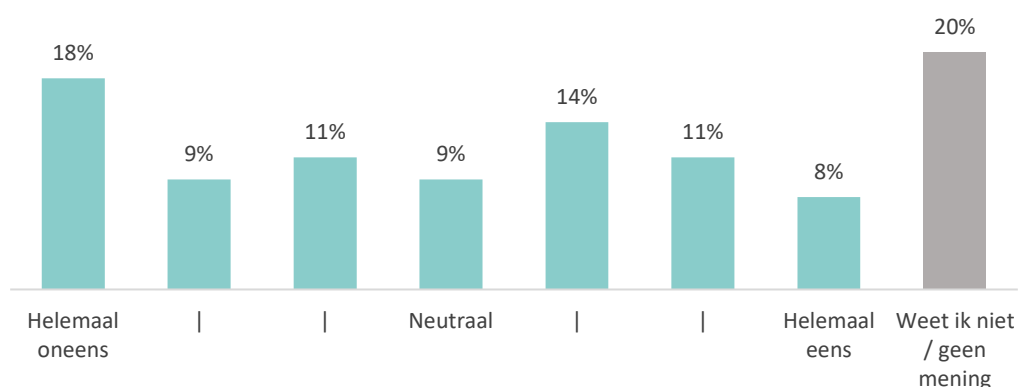
De gemeente helpt u graag op weg met informatie of een persoonlijk advies over de aanpassingen die u kunt doen in uw woning om deze klaar te maken voor verwarmen zonder aardgas. Aan het einde van dit onderzoek vindt u hier meer informatie over."

Alternatieven cv-ketel

De cv-ketel is in een gemiddelde woning verantwoordelijk voor ruim 90% van het aardgasverbruik. Deelnemers met een cv-ketel (n=273) is een aantal vragen gesteld over de keuze voor toekomstige alternatieven. Aan deelnemers wiens cv-ketel minder dan 2 jaar oud is (n=49), is gevraagd of zij bij de vervanging nagedacht hebben over duurzame alternatieven. De meerderheid, 30 deelnemers, geeft aan hier over nagedacht te hebben. Daarnaast geven 7 deelnemers aan niet bekend te zijn met de alternatieven en 11 mensen geven aan hier geen interesse in te hebben. Uit de toelichting blijkt daarnaast dat de hoge kosten van aanschaf, in combinatie met aanvullende werkzaamheden zoals isoleren die nodig zijn, deelnemers tegenhielden om voor een duurzamer alternatief te kiezen. Daarnaast bleken veel woningen niet geschikt voor een warmtepomp en hield ook de onzekerheid over de plannen van de gemeente deelnemers tegen. Voor huurders geldt voornamelijk dat de keuze voor een alternatief in de handen van de verhuurder lag.

Op de vraag of deelnemers overwegen hun cv-ketel te vervangen door een aardgasvrij alternatief wordt wisselend geantwoord. 38% geeft aan dit niet te overwegen, ten opzichte van 33% die hiervoor open zou staan.

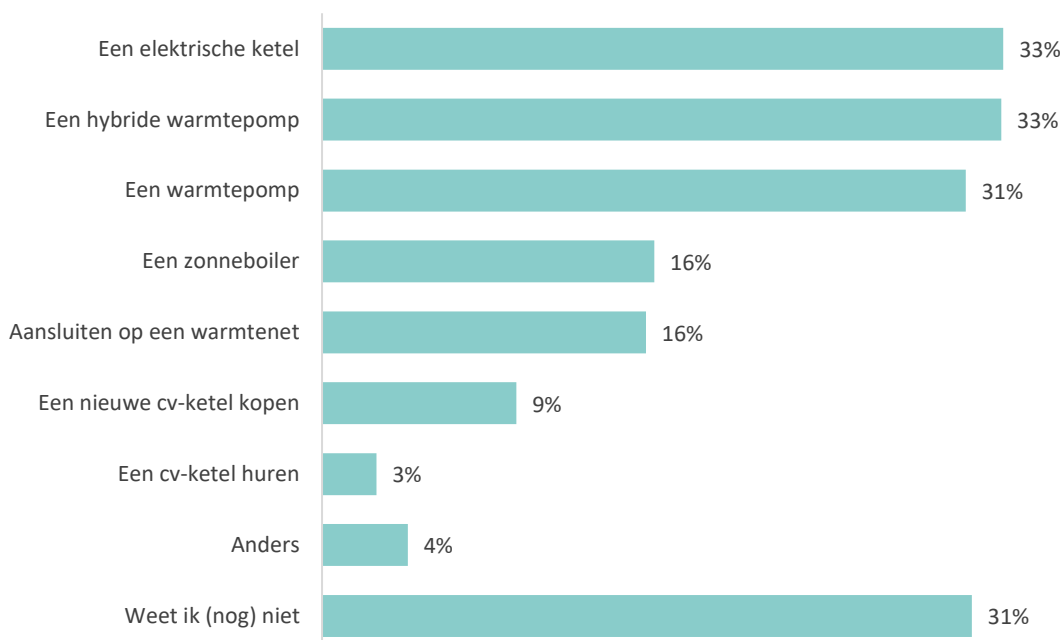
Wanneer mijn cv-ketel kapot gaat, overweeg ik deze te vervangen door een aardgasvrij alternatief (n=273, alleen inwoners met een cv-ketel) *stelling*

<i>Helemaal oneens</i>	18%
/	9%
/	11%
<i>Neutraal</i>	9%
/	14%
/	11%
<i>Helemaal eens</i>	8%
<i>Weet ik niet / geen mening</i>	20%

Deelnemers die een aardgasvrij alternatief overwegen is gevraagd welke alternatief hun voorkeur zou hebben. Hierbij bestaat de top 3 uit elektrische (individuele) oplossingen: een elektrische ketel (33%), een hybride warmtepomp (33%) en een normale warmtepomp (31%). Daarnaast geeft een derde (31%) aan (nog) niet te weten wat de voorkeur heeft. Onder de categorie 'anders' geven deelnemers aan een ketel op waterstof te overwegen.

Naar welk alternatief zou dan uw voorkeur gaan? (n=89, inwoners die een aardgasvrij alternatief overwegen) *meerkeuze*

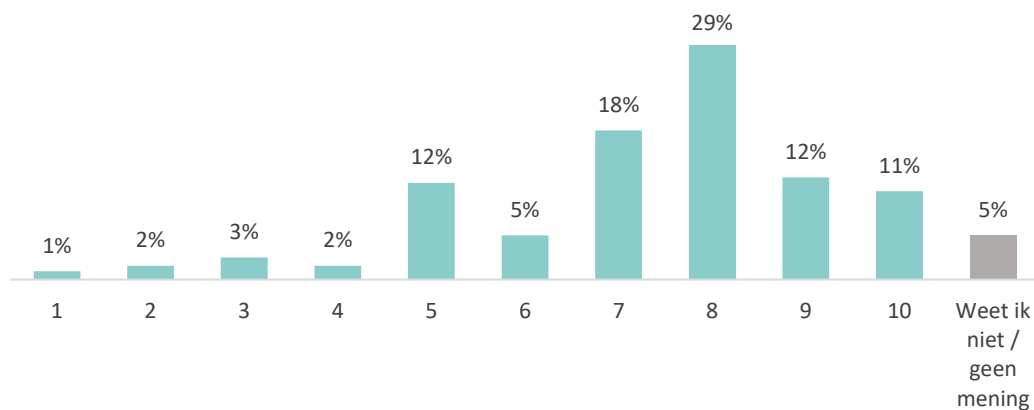
<i>Een elektrische ketel</i>	33%
<i>Een hybride warmtepomp</i>	33%
<i>Een warmtepomp</i>	31%
<i>Een zonneboiler</i>	16%
<i>Aansluiten op een warmtenet</i>	16%
<i>Een nieuwe cv-ketel kopen</i>	9%
<i>Een cv-ketel huren</i>	3%
<i>Anders</i>	4%
<i>Weet ik (nog) niet</i>	31%

Hoewel de alternatieven die deelnemers overwegen voornamelijk individuele oplossingen zijn, blijkt er ook animo te zijn voor een collectieve oplossing. 38% geeft aan een voorkeur te hebben voor een collectieve oplossing, 33% ziet liever een individuele oplossing. Uit de toelichting blijkt echter dat de voorkeur voor een collectieve oplossing voornamelijk wordt gezien als een manier om de kosten te verdelen en het zo toegankelijker te maken. Deelnemers die liever een individuele oplossing zien geven aan graag zelf keuzes te maken voor bijvoorbeeld energieleveranciers, en graag zelf de touwtjes in handen te hebben.

Mening over het onderzoek

Aan het einde van de vragenlijst is gevraagd wat deelnemers ervan vinden dat de gemeente hen via dit onderzoek betreft bij het duurzaam verwarmen van de gemeente. Hieruit blijkt een grote tevredenheid, de gemeente krijgt gemiddeld een 7,3 van haar deelnemers.

Wat vindt u ervan dat uw gemeente u via dit onderzoek bij het duurzaam verwarmen van de gemeente betreft? (n=298) enkele keuze

1	1%
2	2%
3	3%
4	2%
5	12%
6	5%
7	18%
8	29%
9	12%
10	11%
Weet ik niet / geen mening	5%

Onderzoeksverantwoording

HOOFDSTUK 5

Respons en toegepaste weging

Dit onderzoek is uitgevoerd tussen 14 juni en 5 juli 2021. De vragenlijst is 303 keer ingevuld. Door middel van verschillende verificatiemethoden zijn dubbele invullers uit de resultaten gefilterd en zijn controles uitgevoerd zodat alleen deelnemers uit de gemeente Wormerland zijn meegenomen in de analyse. Onderdelen van het verificatieproces waren een check op postcode, IP-adres en e-mailadres. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een netto respons van 298 respondenten. Vanwege het aantal deelnemers kunnen de resultaten het beste als *indicatief* worden beschouwd. Dit betekent dat zij een beeld geven van de mening van de inwoners van Wormerland, maar geen uitspraken doen over alle inwoners in de gemeente. Om deze reden wordt er in deze rapportage gesproken over 'deelnemers' in plaats van 'inwoners'.

Op de respons is wel een weging toegepast. Hiervoor is de verdeling van de betrokkenheidsprofielen binnen de respons vergeleken met de feitelijke verdeling van de betrokkenheidsprofielen in de gemeente Wormerland. Indien er sprake was van over- dan wel ondervertegenwoordiging van één van de betrokkenheidsprofielen is dit statistisch gecorrigeerd, met een minimum van 0.69 (bij oververtegenwoordiging) en een maximum van 4 (bij ondervertegenwoordiging). Hierdoor zijn de uitkomsten op de betrokkenheidsprofielen representatief voor de gemeente Wormerland.

Campagne

Inwoners van Wormerland zijn op verschillende manieren uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek. Het onderzoek was via een open link in te vullen via www.wormerlanddenktmee.nl. Er is een huis-aan-huis ansichtkaart verstuurd via de weekkrant, met daarop een URL en QR-code die doorverwezen naar het onderzoek. Daarnaast heeft de gemeente aandacht gevraagd voor het onderzoek via haar eigen kanalen en is er een online geo-campagne uitgezet via Facebook en Instagram. Zie hiernaast een voorbeeld van de banners die door de gemeente is gebruikt voor de online campagne.

Achtergrond invullers

Deelnemers hebben, naast inhoudelijke vragen, ook een aantal vragen beantwoord over hun woning, leeftijd en postcode. Deze informatie is in de analysefase gebruikt om de representativiteit van de resultaten te controleren en om de resultaten verder te duiden.

Woning

Ik woon in een: (n=298) <i>Enkele keuze</i>	
<i>Koopwoning</i>	75%
<i>Koopwoning met Vereniging van Eigenaren (VvE)</i>	2%
<i>Huurwoning (vrije sector)</i>	2%
<i>Huurwoning (sociale huur)</i>	21%

Heeft u een cv-ketel in uw woning? (n=298) <i>Enkele keuze</i>	
<i>Ja</i>	91%
<i>Nee, mijn woning wordt op een andere manier verwarmd</i>	9%

Hoe oud is de cv-ketel in uw woning? (n=273, alleen invullers met cv-ketel) <i>Enkele keuze</i>	
<i>Jonger dan 2 jaar</i>	18%
<i>Tussen de 3 en 5 jaar</i>	24%
<i>Tussen de 5 en 10 jaar</i>	23%
<i>Tussen de 10 en 15 jaar</i>	21%
<i>Ouder dan 15 jaar</i>	10%
<i>Weet ik niet</i>	4%

Wat is het bouwjaar van uw woning? (n=298) Enkele keuze	
<i>1920 of eerder</i>	5%
<i>Van 1921 tot en met 1974</i>	33%
<i>Van 1975 tot en met 1981</i>	8%
<i>Van 1982 tot en met 1991</i>	19%
<i>Van 1992 tot en met 2005</i>	17%
<i>Van 2006 tot en met 2013</i>	4%
<i>2014 of later</i>	11%
<i>Weet ik niet</i>	2%

Leeftijdsgroepen

Wat is uw geboortejaar? (n=298) Gecategoriseerd	
<i>jonger dan 25 jaar</i>	1%
<i>25 tot 45 jaar</i>	15%
<i>45 tot 65 jaar</i>	41%
<i>65 jaar en ouder</i>	36%
<i>Zeg ik liever niet</i>	7%

Opleidingsniveau

Wat is uw hoogst afgeronde opleiding? (n=298) Enkele keuze	
<i>Lagere school/ basisonderwijs / geen onderwijs</i>	1%
<i>Vmbo / mavo</i>	7%
<i>Havo/vwo</i>	7%
<i>Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)</i>	21%
<i>Hoger beroepsonderwijs (hbo)</i>	46%
<i>Wetenschappelijk onderwijs (universiteit)</i>	13%
<i>Overig</i>	1%
<i>Zeg ik liever niet</i>	4%

Betrokkenheidsprofielen

Wat is uw postcode? (n=298) Gecategoriseerd naar profielen	% respons	% gemeente
<i>Honkvaste Buurtbewoners</i>	19%	24%
<i>Eigengereide Digitalen</i>	1%	4%
<i>Geïnformeerde Gezinsdrukte</i>	25%	20%
<i>Stadse Nomaden</i>	3%	8%
<i>Kritische Vernieuwers</i>	0%	0%
<i>Gevestigde Beïnvloeders</i>	36%	25%
<i>Zorgzame Senioren</i>	2%	7%
<i>Zelfbewuste Aanpakkers</i>	14%	12%